etus fuit ut hic vides exēpto fine qui ſuperadditus fuit ut ibi dicā· emanauit aūt ad declaratiōnē eo͡ꝝ que no· in glo· et omnes antiqui et moderni· ſ· e· c· i· f· ¶ Eccleſia que fun gitur iure minoris facti maioris et iure rei pub· qd̄ dic ut no· ſ· e· ti· c· i· g· ¶ Sententiā, C· ſi aduerſus rem iu· l· i· et ſ· e· tū ex litteris· h·

¶ Cōtractū C· ſi aduer ſus vendi· l· i· C· ſi ad uerſus do· l· i· idem ſi aduerſus cōfeſſionē ſ· c· pr· vel aduerſus pbationē omiſſam· ſ· e· cū venisſent· et· e auditis· an aūt ꝯ pꝛe ſcriptionē reſtitua͡t eccleſia· dicit· ſ· e· auditis in glo· an pe nul· vel ꝯ lapſū tpis ex quo leſa eſt et tūc reſtituitur infra qua drienniū tpe leſiōis ſed ad idem tempus quo leſa fuit ut i cle men· e· ti· ab eccleſia nota tamē ꝙ qñ ec cleſia ꝯ ꝯtractū reſti tutionē petit maius eſt ſuū priuilegium ꝙ minoris in hoc· qꝛ ſi minor iurate nō cō trauenire nō reſtitu itur· C· ſi aduer· ven· aut· ſacra puberum ſi aūt prelatus iurat non repetere vel con trauenire in ꝯdā dā noſo eccleſie ſic iurā do delerauit· et eccle ſia eodem petente vel alio ex iudicis officio reſtituit· xxij· q· iiij· qd̄ quis· de re· ec· nō alie· ſi quis· de iureiurā· ſicut· et· c· in tellecto· de mili· cum veniſſent· ¶ Beneficiū reſtōis· qꝛ ſi p viam iuris dis ſecus ut ſi diceret ſententiā nullā ꝯtꝛactum nullum fuiſſe· vel in caſu· j· c· primo· et ſcire debes ꝙ ſi pſte tur reſtitutio quilibet recipiat qd̄ prius ſuū erat· ff· de mi· qd̄ ſi minor ꝯ reſtō· et· l· intra utile· C· de repu· j· vna· et· C· ſi aduer· vēdi· l· vna· h· ¶ Quadrienniū ſpaciū qd̄ datur minori facto maiori· j· ꝙ oportet ꝙ aſſumat et finiat cauſa͡z qd̄ dic ut dicitur in cle· e· ti· ab eccleſia· C· de temp· in inte· reſti· l· petende· et· l· fi· ff· de mino· l· pap· ex ſuis· niſi p iudicem vel reum ſteterit ut in dicta· l· petende in fi· et ſic poſſent in telligi· ſ· e· tū ex litteris· et· ſ· de re· ec· nō ali· ad noſtrā· ut infra dicam· l· ¶ Negligenter· no· delictū prelati in omittē do preiudicare eccleſie· ut no· xvi· q· vi· ſi epm̄ de hoc dicam j· de re· iu· delictū· in· ¶ Admittenda· reprobata eſt ergo opinio al· guil· na· et gof· qui no· ſ· e· c· i· et ipſe gof· in ſū ma huius ti· ꝯ ſit ꝯputatio· et ꝯ quādo aūt ꝙ etiā indiſtin cte poſt quadrienniū reſtituit eccleſia· hoc pbant p decre· p dictā· ſ· e· c· i· ibi ſemp debeat ꝯfeſſa· ꝛc· et p· c· e· ti· tū ex litte ris· et· ſ· ꝯ re· ec· nō ali· c· ad noſtrā· approbata eſt aūt opi

vel fraudis manifeſte probetur ſuper hoc in teruenisſe commentu͡z aut alia ratioabilis cā ſubſit que ſuperiorem mouere debeat ad idem beneficium concedendū

¶ Bonifacius viij.

Si aduerſus confeſſionem in iudicio a ſe factam leſa eccleſia beneficiū reſtitutionis in integrū infra quadrienniū ab ipſius confeſſionis tēpore computandum petere negligenter omiſtat nō eſt niſi aliquid racionabile appareat quod aliud ſuaſerit faciendum ad hoc petendum ulterius admittēda. ¶ Ubi vero per viam communem reuocationis erroris quem in facto ptendit vult aduerſus ſuam confeſſionem eccleſia ſe iuuare id quandocunq; ſemp poterit donec negociū ſit finitum ¶ Bonifa. viij.

De arbitris

Si ex tribus arbitris te duo in tecem et tercius in quinq; contemnent debet ſententia preualere duorum licet vnus i .xv. alius in .x. tercius vero i quinq; pnūciauit

nio vinc· h· jo· inno· et hoſt· et ab· qui omnes dixerūt con tra· Ad iura i ꝯtrariū allegata ſꝯn· ut in ipſis iuribus nota tur· n· ¶ Preuaricatōis· preuaricator qui corruptus in to tum ab accuſatione deſiſtit· ff· ad turpil· l· i· et· ij· q· iij· ꝯ no tandū· ſed hic nō ꝓprie ponit qꝛ de tali nō loquitur ſed pre uaricator quaſi vari cator qui ex vtraq; p te ꝯſiſtit quimo ſi ex altera· ſic iſti ſingūt exterius ſe bene ad miniſtrare et tamen ſpoliant vel damna inferūt· vel dic pꝛuari cationis quo ad ſen tentiā fraudis quo ad ꝯtꝛactum· o· ¶ Ma nifeſte· i· euidentia et ſic eſt nomen et caſ9 genitiui· vel eſt adū bium et expone mani feſte· i· clare· p· ¶ Probet· qꝛ qui doli allegat· ꝛc· ff· de p ba· quotiēs ꝯ qui do lo· q· ¶ Cōmentu͡z· i· deceptionē vel oc cultū vel malicioſum tractatum· et hoc ca ſu licet petens eccle ſia reſtōnē fuerit in culpa· ille ꝯ quē peti tur fuit in dolo· ne be neficiū illud petatur j· quadrienniū et do lus culpe prepōderat ff· ad· l· aquil· idem ſi obſtetrix in fi· jo· an· r· ¶ Aut alia· poſſi bile ē ꝙ iſta vba fuerit greg· tñ i exua· ſua ꝙ vtebamur ñ erant· vn̄ de credo ꝙ addita fuerint per bonifacium· et eſt ſi mile de preben· dilectus filius· g· in fi· jo· an· s· ¶ Cauſa ut ſ· e· ti· tum ex literis· vel vixit ille ꝑlatus male ꝯtrahens tā to tempore· vnde tunc nō currit pſcriptio· xvi· q· iij· ſi ſacer dotes ut tenet inno· in dicto· c· tum ex literis· vel multas no uas mutationes prelato͡ꝝ habuit eccleſia vel eminentiſſi mum fuerit damnū ipſius·

Si aduerſus ꝯfeſſionē eccleſia ꝯ confeſſionē qua le ſa fuit admittit· j· quadrienniū p beneficiū rſtōis i in tegrū· poſtea nō niſi per viā iuris dis· declarat qd̄ no· inno et hoſt· et moderni· ſ· e· ti· auditis· h· ¶ Confeſſionē· ergo ꝯ ꝯfeſſionem dat reſtō· ff· de ꝯfeſ· certū ꝯ pe· ſed ꝯ aut con feſſa eſt veritatem ꝯ quā nō datur reſtitutio aut falſitatem et hoc pbato non nocet confeſſio ut· j· ſequitur· non eſt ꝯ ſatiſfaciendū ad exord· ex ꝙ exordiariū ꝯpetit· ff· de mi· in cāe· ij· Ho· dixit oſt· ꝙ poſſit eſſe ꝙ falſitas ꝯfeſſa pbari non poſſit· vnde expedit reſtitutionē dari· vel dic ꝙ fuit ꝯfeſſa ñ per errorem vel non poteſt error pbari· ſed leſio· vel fuit cō feſſa tempore quo non debuit· vel lata eſt ſnīa tñ adhuc ē feſſa tempore quo non debuit· infra quadrienniū a die confeſſionis ut j· dicam· idem ſi ꝯ

ſententiam vel contractu vel aliam leſionem. ut dixi. ṡ. c. ꝑ
ximo. c. ¶ In iudicio. ideo dicit ꝙ extra iudiciū confeſſio
facta nō nocet qḋ dic ut. ṡ. de confeſ. c. ult. d. ¶ Vł ſe. vel a
ꝑcuratore. ṡ. de re iudi. ſuborta. ḋ ꝯfeſ. c. ul. vel ab aduoca
to parte abſente. ṡ. de ap. cū cauſam. de ꝯn. olim. c. ¶ Leſa
enormiter ꝙ pro le
ui leſione nō datur r
ſtitutio. ut. ṡ. de re.
ec. nō alie. c. pe. ff. de
in inte. reſ. l. ſcio illḋ
ff. de mi. ſi ex cauſa. ſ
ſhe. in fi. f. ¶ In in
tegrū. quid operet
dixi. ṡ. c. pxi. g. ¶
Cōputandū. in hoc
differt minor a ma
iore. q2 etiā poſt ſen
tentiam. j. quadrien
nium reſtituit minō
ꝯ confeſſionem. ma
ior nō. niſi ante ſentē
tiam ⁊ oſtenſo de er
rore. b. ¶ Negligē
ter. ſecus ſi preuaricatione vel aduerſarij fraude. ut. ṡ. c. pxi.
j. ¶ Rationabile. ut dixi. ṡ. c. pxi. k. ¶ Aliud. ſ. contrariū
l. ¶ In facto qui nemini nocet. ff. de iur. et fac. ig. l. error. dū
modo ꝓbetur negocio nō dū finito. ṡ. de ꝯfeſ. c. ul. ⁊ h. er
ror aūt iuris non excuſat. ff. de iur. et fac. ig. l. ij. et. l. cū qs
et de hoc. j. de re iuris. ignorantia. m. ¶ Iuuare. poteſt er
go aliquis ꝯ factum ſuum venire. hoc eſt ratione erroris.
q2 nil tam contrarium conſenſui ꝙ error. ff. de iuriſ. om. iu.
l. ſi per errorem. ſic ⁊ in matrimonio. ṡ. de ꝯiu. ſeruo. c. ul. n
Poterit. et ſic vna via admittitur ad id a quo alia prohi
betur. quia per formā iuris ꝯiis admittit ad id a quo ꝓ
hibetur p reſtōis bñficiū. ſic interdū econtra p formā iur.
ꝯiis repellitur ⁊ p bñficium reſtōis admittit. ṡ. e. ti. cotar.
ubi de hoc. ad hoc ꝯ. j. de re. iur. cum quid cum ſuis ꝯcor.
ſolue ut ibi dixi. o. ¶ Finiū quocunq3 modo puta ſenten
tia vel tranſactōne. quod dic ut dicam infra de lit. ꝯteſta. c.
exceptiōis. et huic decē. ꝯcordat. j. de ap. ꝯcertationi. jo. an.

Illius qui dixit de ſum
ma minori cū in illa
omnes concordes exiſtāt
ſententia efficax cenſe
atur. ¶ Idem.

Ut queſtionibꝫ
que plerūq3 pro
pter arbitrorum volū
tariam ſeu malicioſā

absentiam remanēnt
indeciſe finis celerius i
ponatur. ſtatuim9 ut
ſi a partibus arbitris
tribus electis eoꝝ ali
quis ab alijs legitime
requiſitus ad examinā
dum vel diffiniendū
vna cum eis negocium

Si ex tribus ſi ex tribus arbitris duo ꝯcordant in ſū
ma tenet illoꝝ ſententia. ſi omnes diſcordant. tenet
ſententia de ſumma minori. q. ¶ Duoꝝ. ſ. qui condemnaue
runt in. x. et quidam dicebant contrariū. ar. eius qḋ ſtatim
ſequitur. et hoc tenebat guil. in ſpe. e. ti. ꝯ ul. in prin. cuius
hic reprobatur opinio. quia illud verū cum omnes dicunt
de diſpari ſumma. et ſic reprobatur qḋ no. accur. ff. e. ti. l.
diem ꝯ ſi plures. ⁊ approbatur opinio placentini que pla
cuit guil. quando duo ꝑſtantur ꝙ nō conſentiunt in mi
nori ſumma. ⁊ qḋ dicitur hic de tercio ꝙ ꝯdemnat in mino
ri ſumma. dicas idem ⁊ multo forcius ſi ꝯdemnaret in ma
iori. quia tunc minor eſt dubitatio ut. ṡ. dixi. idem ſi abſol
ueret vel inebiit ꝓnunciaret. ut. j. c. px. et per hoc dicimus
idem i termino ſolutionis faciende ut ſi duo aſſignāt tres
menſes alius vnū tenet dilatio duoꝝ. ſi omnes diſcordāt
tenet minor. r. ¶ Licet cū vnus h ſumitur. ff. e. ti. l. diem ꝯ ſi
plures. s. ¶ Minori. ſ. de quinq3 et eſt ratio que ſequitur
plus enī ſemp in ſe ꝯtinet qḋ eſt minus. ad hoc. xxiij. q. i. ſi
quis dederit. ⁊ ff. de reg. iur. in eo ꝙ plus ⁊ in obſcuris mi

nimum ſequimur. j. de reg. iur. in obſcuris. qḋ dic ut ibi.
quid ſi ille qui ꝯdemnat in xv. ꝑteſtatur ꝙ ita ꝯdemnat in
xv. ꝙ nō conſentit in minorem ſumā. licet quidam contrariū
dicant. ſatis credo adhuc tenere ſententiā in x. cū iſta pro
teſtatio impoſſibilis videatur. et videatur ſibi ꝯtrarius de
ꝯſilī. cum. O.
De queſtionibꝫ
ſi ex tribus ar
bitris vnus nolit ex
aminādo vel diffinē
do negocio intereſſe
duo procedere poſſe
runt ac ſi ille preſens
eēt. circa iudicēs aūt
antiqua iura ſeruen
tur. u. ¶ Malicioſā.
ut ſeruirent. ſ. parti
ꝙ eos elegerat quaꝫ
videbant ſuccumbe
re. x. ¶ Imponat ad
qḋ ꝑuidere debet iu
dex. ṡ. de do. ⁊ ꝯtu. ſi
nem. ff. ſi cer. pe. l. qui
dam. et nota ꝙ hic deſiderat acceleratio. qḋ dic ut dixi. ṡ.
de elec. c. ultimo. p ¶ Electis ſimpliciter quaſi eēt ibi elia
vos vel alter veſtꝝ vel ꝙ ſi nō omnes nō pcederet decre. dū
bitatio ſicut nec in iudicibus ſicut dicam in fi. z. ¶ Legitt
ime p lrās ſuas vel nunciū lratorie deſtinatū. vel ꝓ iuratum
nunciū. qḋ dic ut. ṡ. de off. del. prudentiā. a ¶ Diffiniend.
cum. ſ. concluſum eſt ꝙ nō reſtat niſi ferre ſententiā. ṡ. de ſi
de inſtru. cū dilectus. b ¶ Impedimento. ergo tunc ſtabi9
legi cū habet impedimentū legitimū qḋ reſcribere debet
collegis ut in predicta decre. prudentiam. de delegato dic9
vel pars id coram eis ꝓbare debet. c ¶ Quos decet inim9
toralem poteſtatem. ⁊c. qḋ ſequitur. a. ¶ Ciuilis. ff. e. ti. l. ſi
in tres als eſt ꝯ ſub. l. item ſi vnus. et bona etiā fuit legis
ꝯſideratio que voluit ꝙ pñtia et contradictio nō noceret. ꝗ
ſic abſentia. quia forſan ille ſi pñs fuiſſet traxiſſet alios in ſuā ꝑ
ſuam. ⁊ eſt ſimile cum dicimus ꝙ aliquis tenetur conſiliū
requirere et nō ſequi. ut no. ṡ. e. ti. cum olim. ſic dicit decre.
ꝙ in electōibus plus nocet ꝯtemptus ꝙ contradictio. ṡ. de
elec. venerabilē. ⁊. c. bone. ſic decre. iſta voluit illū fingere
p̄ſentem ⁊ ꝯdicentem ut. j. ſequitur ex conſideratione equi
tatis que ponitur in pñcipio ⁊ ſic diuerſo reſpectu vtruſ
q3 bona fuit ꝯſideratio. ⁊c. et eſt ſi. qḋ no. ṡ. de iuriſ. cū cō
tingat. ṡ. de p̄ſcrip. c. ultimo. ſed quid dices nunquid ſua
bitur h decre. in foro ſeculari dic ꝙ nō in locis que nō ſub
ſunt in temporali iuriſdictione eccleſie. qḋ dic ut dixi. j. de ſi
gulis iur. c. ij. b. ¶ Poteſtatem. ſi compromittentes dixiſ
ſent ꝙ ſi nō omnes. ⁊c. h poſſent duo. ⁊ hec decre. ſupplet
ac ſi ipſi dixiſſent. et eſt ſi. C. de rei vx. ac. l. vna. circa prin.
c. ¶ Libere. vnde ſi nolit intereſſe examinationi. nō tenent
ipſum in ſententia vocare p hāc literam. ar. ad hoc. j. de do
lo et ꝯtu. cum qui. ſed dic cum ad oia citādum. ar. eius qḋ
ibi dicam. d. ¶ Summa. ad hoc. C. de iudic. ꝓperandū. ꝯ cū
vero hexemodiciū. ṡ. de dolo ⁊ ꝯtu. veritatis. cū ſi. j. de eo ꝙ
mit. in poſ. c. vno. e ¶ Preſente. p hoc dico ꝙ nō eſt idem i
duobus arbitris quod hic dicitur in tribus quia ſi ex duo
bus vnus ſe a ſentētia malicioſe. alter nō poteſt procedere.

q̄ in tribꝰ duo ſũt maior pars. ſ. e. p̱x. ꝑ. ille abſens hẽt ꝓ p̄ñte et ꝯdicẽte ut hic vides. ꝗ neutrius valet ſñia. ſ. de re iudi. c. ul. nã tũc valet ſñia p̄ñtiũ in h qñ valeret eo ꝯdicẽte. alias non. et ꝑ hoc dico etiã ſi in ꝯꝓmiſſo ẽ q͞ non valeat ipſoꝝ triũ arbitroꝝ ſententia niſi omnes concordent q̄ n habebit locum decre iſta eadem ratiõe vñ de tunc locũ habet decre. cum ſimpliciter ſunt aſſumpti ut. ſ. dixi. ſ. ¶ Circa iudices. preſtatio que d am. vel tacite cõis ꝯſenſio. circa eos ergo dicit q͞ aut ordinarij aut delegati ſi ordinarij aut quilibet per ſe et inſolidũ iuriſdictionem habz et tunc poteſt alter alterꝝ preuenire. ſ. de foro ꝯpe. c. pe. et no. ꝺ ap. ut debitus aut nõ inſolidum et per ſe ſicut in capitulo. l ſinodo. ul. hij qui audiant cauſam preſbiteri dyaconi et ſubdyaconi in hijs caſibus omnes citare ꝺ bent. et ſi due partes ſunt preſentes ſufficit. ff. q̄ cuiuſq̄ v niuer. plane. de decre. ab or. fa. l. ij. niſi in predictis caſibꝰ vbi certus requiritur numerus. xv. q. vij. ſi aũt. et. c. felix. de re iudi. nõ poteſt. aut delegati. et tunc ſubdiſtinguẽ aut ſunt dati ſimpliciter quia tunc vnus ſine alio non procedit. ſ. ꝺ of. del. cauſam matrimonij. aut cum clauſula. et tũc iterum ſubdiſtinguẽ. quia aut clauſula iſta tres vel alter veſtrum aut cũ illa q͞ ſi nõ omnes in primo caſu tenet qd̄ hẽs. ſ. e. ſi. de of. del. cum plures. Jn ſecundo quod habes. ſ. de of. del. prudentiam. Sed queres quare ius diuerſum int arbitros ſimpliciter datos et delegatos ſimpliciter datos

ſuper quo in ipſos ex tunc compromiſſum nõ curauerit ceſſante impedimento legitimo conuenire duo preſentes penes quos licet lex ciuilis aliud innuere videatur totalem eo caſu remanere decernimus poteſtatẽ poſſint maliciosa ſeu voluntaria ipſius abſentia nõ obſtante dictũ examinare negocium et libere diffinire ſicut poſſent illo preſente nec volẽte cũ eis in vnã ſententiam concordare ut ſic ipſius abſentia preſentia repleta diuina eum reputari faciat ꝓ p̄ñte.

¶ Circa iudices vero antiqua iura nolumꝰ immutari. ¶ Inno. iiij. in ge. cõ. lugd.

ut per ſuperiora patuit dic. q͞ ius quod minus dictũ eſt a partibus ſupplet ſic. al's ff. e. ti. Jtem ſi vnus q̄ principaliter iudices aũt maiori maturitate eliguntur ut. ſ. de ꝑſcrip. ſtatuti. et ideo ius in eis ſupplere nõ vult. Jtem in iudicibus rigor attenditur. quia clementiores lege eẽ nõ debẽt in aut. de iudi. ſ. oportet. coll. vi. arbitri. aut prout viſũ eis eſt ꝓnũciant. et plerũq; eligũtur amici et poſſunt viles eẽ. et ideo ius magis circa illos ꝓuidere et conſiderare voluit. ut. ſ. in principio de arb.